

Школа	Медицинска школа Бањалука
Наставни предмет	Српски језик и књижевност
Разред	први
Датум реализације	септембар 2025. године
Наставник	мр Сања Ђурић, проф.

Наставна тема	Увод у књижевност
Наставна јединица	Споменици словенске писмености
Тип часа	Обрада
Циљ часа	Усвајање нових појмова и знања и понављање већ постојећих.
Образовни задаци	• Усвајање и продубљивање знања ученика о почецима писмености. • Усвајање знања ученика о најстаријим споменицима и најстаријем писму.
Функционални задаци	• Оспособљавање ученика за тумачење одређене области. • Оспособљавање ученика да запажају појединости, повезују их и да се на тај начин интерпретирају одређене релације у књижевним правцима. • Јачање навике ученика да повезују различита знања и да их синтетизују.
Васпитни задаци	• Развијање традиционалистичког духа и подстицање ученика на међусобну сарадњу. • Подстицање ученика на размјену знања и идеја. • Развијање свијести ученика о потреби континуираног рада на усвајању нових знања.
Кључни појмови	Ћирило и Методије, долазак и ширење писмености
Облици рада	Фронтални, групни
Наставне методе	Монолошка, дијалошка, рад на тексту
Наставна средства	Табла, креда, пројектор
Мјесто извођења наставе	Учионица
Корелација	Историја, теологија.
Литература и додатни материјал за наставнике	• Читанка за други разред средњих стручних школа; • Текстови из периода „стари вијек“; • ппт презентација „Књижевност од старог вијека до просвјетитељства“.
Литература и додатни материјал за ученике	сајт за српски језик - www.srpskijez.net

Напомене	Поред уџбеника и основних текстова, настојим да прикажем ученицима ппт презентацију, да им кроз илустрацију одређених битних сегмената из сваког књижевног периода, документујем и објасним све што би требало да виде.
-----------------	---

ТОК ЧАСА

Уводни дио часа (5 минута)	Протеклих часова научили смо кад је настала средњовјековна књижевност, које су њене врсте, ко су најзначајнији српски биографи. Малим квизом знања, кроз ппт презентацију, провјерити усвојено градиво. Најавити ново поље истраживања-почетке српске писмености, начине описмењавања итд...
Главни дио часа (35 минута)	Творци словенске књиге су два учена Грка, из околине Солуна, Константин (монашко Ћирило) и Методије. Они су научили словенски језик од македонских Словена из оклине Солуна, мисионарски рад су започели у Моравској 863. године, а затим га проширили на сусједну Панонију. Његови ученици су протјерани из Моравске и разишли се по земљама словенског југа. Дјелатност Ћирила и Методија и њихових ученика, имала је општесловенски значај. Такве су и тековине њиховог рада: <i>словенска писма, глагољица, нешто касније ћирилица, први словенски књижевни језик-старословенски и књижевност створена на том језику</i>. Ћирило и Методије су, у Србију, дошли на наговор кнеза Растислава и продукт описмењавања су и први радови, који су по свему судећи настали на нашем тлу: -<i>глагољско Маријинско јеванђеље</i> из XI вијека, два одломка из Апостолских дјела, писана глагољцом и позната под називом Гершковићев, односно Михановићев одломак; - епиграфи: <i>Темнићки натпис</i> (X-XI вијек), <i>Хумска плоча</i> (X-XI вијек), <i>Плоча судије Градише</i> (XII вијек), <i>Натпис на плочи у Полицама крај Требиња</i> (друга половина XII вијека); - најстарији споменик народног језика је <i>писмо босанског бана Кулина Дубровчанима</i> из 1189. године, писано ћирилицом; - најстарија ћирилска књига српске редакције, <i>јеванђеље захумског кнеза Мирослава</i> писано тзв. Уставном ћирилицом и украшено стилизованим иницијалима и минијатурама у боји и злату; То је и најљепша књига средњег вијека.

(фрагменти из Мирослављевог јеванђеља)

Приказати илустроване дијелове Мирослављевог јеванђеља и објаснити ко су били преписивачи те најљепше средњовјековне књиге- Варсамелеон и Глигорије дијак.

Завршни дио часа
(5 минута)

Апострофирање најважнијих дијелова и резимирање најважнијих биографа и њиховог рада. Ученицима се предлаже да допуне знања и погледају ппт презентацију на тему „Поријекло српског језика“, која се налази на сајту за српски језик.(www.srpskijez.net)

ИЗГЛЕД ТАБЛЕ

ПОЧЕЦИ СРПСКЕ ПИСМЕНОСТИ

- Ћирило и Методије (њихови ученици)
- прво српско писмо (глагољица и ћирилица)
- споменици културе